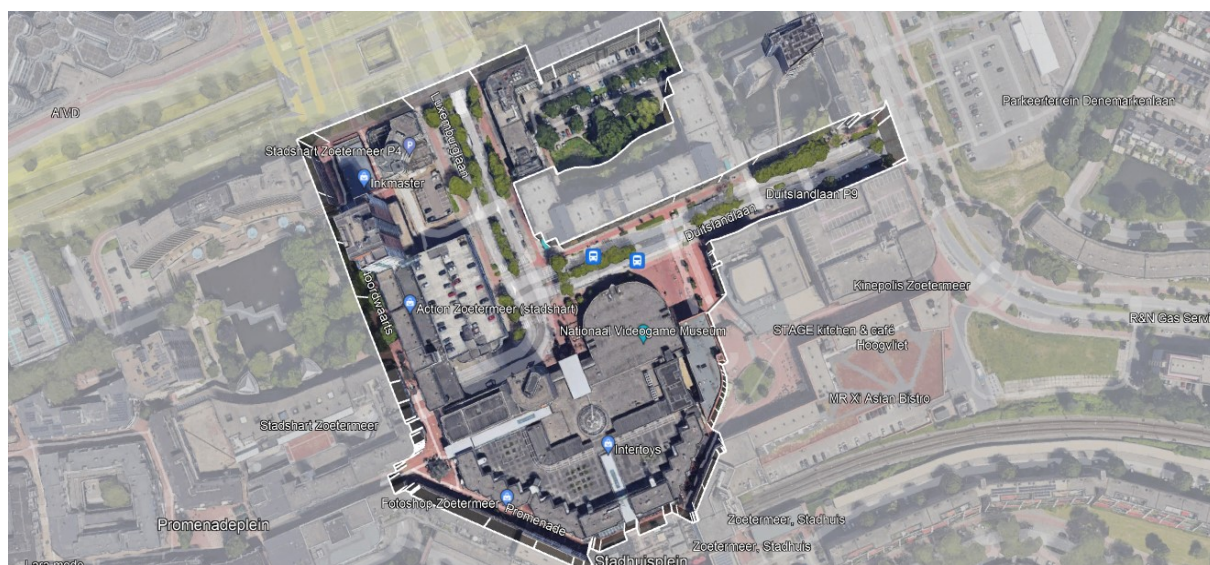

Buurtvisie deelgebied 3: Luxemburglaan e.o. 17 januari 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Bijeenkomsten.....	3
Bijeenkomst 1: Startbijeenkomst	3
Bijeenkomst 2: Safari deelgebied 3	3
Extra bijeenkomst: Straatgesprekken met jongeren	4
Bijeenkomst 3: Wereldcafé	5
Bijeenkomst 4: Themabijeenkomst	5
Reacties op opmerkingen en suggesties	6

Inleiding

De afgelopen maanden is de binnenstad in gesprek gegaan, over de toekomst van de binnenstad, en specifiek twee deelgebieden: de Luxemburglaan e.o. (deelgebied 3) en de Zuidflank Nederlandlaan (deelgebied 5a). De gemeente Zoetermeer werkt samen met bewoners en ondernemers aan een levendige en aantrekkelijke binnenstad. Een binnenstad waar genoeg te doen is en waar mensen prettig kunnen werken en wonen.

Het participatietraject startte op 7 september 2022 met een startbijeenkomst. Daarna zijn er twee safari's in de verschillende deelgebieden geweest, zijn er straatgesprekken gevoerd en heeft er een wereldcafé en een themabijeenkomst plaatsgevonden. Ook was er de mogelijkheid tot online participatie op het platform DoeMee.Zoetermeer. In dit verslag leest u hoe dit participatietraject is verlopen, welke reacties op hoofdlijnen zijn opgehaald en de reactie van de gemeente.

Bijeenkomsten

Bijeenkomst 1: Startbijeenkomst

Datum: 7 september 2022
Tijd: 19.00 – 21.30 uur
Locatie: Stadstheater Zoetermeer
Aantal aanmeldingen: 60, waarvan 7 raadsleden

Tijdens de Startbijeenkomst is gesproken over participatietrajecten in het verleden. Bewoners voelen zich niet altijd gehoord, en hebben het idee dat er niet goed gecommuniceerd wordt over wat er met hun input gedaan wordt. Ook hier hebben bewoners het idee dat de plannen al klaar liggen. Wethouder Jan Iedema heeft duidelijk gemaakt dat de mening van inwoners belangrijk is, maar dat het niet mogelijk is om overal invloed op uit te oefenen.

DE BINNENSTAD IN ZOETERMEER

Startbijeenkomst Stedenbouwkundige Gebiedsvisie
Luxemburglaan e.o.
Zuidflank Nederlandlaan

gemeente Zoetermeer
7 september 2022
www.zoetermeer.nl/binnenstad

geen vrij uitzicht hoe hoog?
inkijk
geen zonlicht meer
nieuwe woningen, tegen woningnood
vernieuwing
parkeeroverlast
minder verkeer
groen en singels: goed voor milieu

TIP: teken het nieuwe plan in Google Maps, dan zijn de locaties herkenbaar.

Er is WEINIG VERTROUWEN in de gemeente.

Voor hoeveel % gaat het door?
Kun je meepraten over gebouwen en inrichting?
Er wordt gekeken naar kwaliteit voor nieuwe bewoners en niet gezorgd voor huidige bewoners.
Er wordt niet naar ons geluisterd!
Met onze zaken/vragen wordt nooit wat gedaan!

PARTICIPATIE?

- * In Visie Binnenstad staan de kaders.
- * 70LUX staat vast.
- * Zie je bijvoorbeeld een singel zitten, ja/nee?
- * Inrichting van de plinten, openbare ruimte en groen.

VERWACHTINGSMANAGEMENT

communicatie wees transparant koppel terug & NEEM ONS SERIEUS!

Bijeenkomst 2: Safari deelgebied 3

Datum: 22 september 2022
Tijd: 16.00 – 17.30 uur
Locatie: omgeving Luxemburglaan
Aantal aanmeldingen: 20, waarvan 7 raadsleden

Tijdens de wandeling door deelgebied 3 zijn de plannen voor dit gebied toegelicht en eerste reacties opgehaald. Er is gesproken over mogelijkheden voor de nieuwbouw: zorg dat het mooi wordt, en niet te 'steenachtig', leuke winkels in de plint en de aansluiting met het woonhart. Ook waren er zorgen over wind- en geluidsoverlast, de parkeerdruk (bij P4) en hoe de logistiek/doorstroming geregeld is.

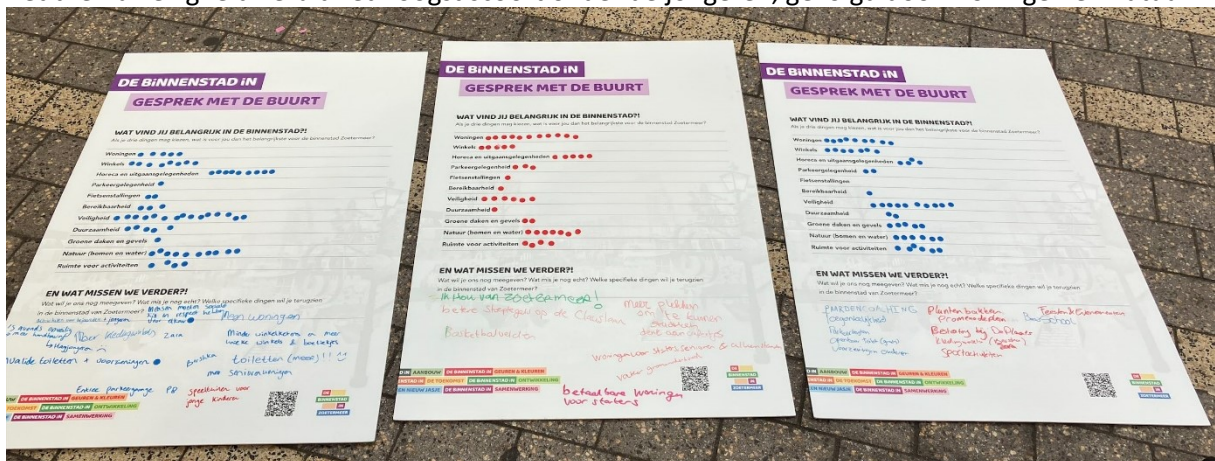
Verder werd benoemd dat er soms overlast is van jongeren en auto's die hard optrekken. Er is behoefte aan meer levendigheid en reuring in het gebied.

Extra bijeenkomst: Straatgesprekken met jongeren

Datum: 13 oktober 2022
 Tijd: 14.30 – 17.30 uur
 Locatie: Gehele binnenstad Zoetermeer
 Deelnemers: Voornamelijk jongeren

Tijdens de straatgesprekken zijn voornamelijk jonge voorbijgangers gevraagd om te stemmen op thema's die zijn belangrijk vinden voor de ontwikkelingen van de binnenstad. Er kwamen veel positieve reacties op deze actie. Voorbijgangers wilden graag hun stem uitbrengen en lieten ook nog weten wat zij missen in de binnenstad. Zo worden openbare en invalide toiletten, speeltuin voor (jonge) kinderen en basketbalveld, voorzieningen voor ouderen, culturele of sportieve activiteiten, kledingwinkels Zara en Bershka, plekken om te studeren en een basisschool gemist. Opvallend is dat het thema veiligheid veruit het hoogst scoort onder de jongeren, gevolgd door woningen en natuur.

Bijeenkomst 3: Wereldcafé

Datum: 19 oktober 2022
Tijd: 19.00 – 21.30 uur
Locatie: Lunchroom Bij Daan
Aantal aanmeldingen: 36, waarvan 5 raadsleden

Tijdens het Wereldcafé werd er over drie thema's gesproken: Levendige straat, Groen en water en Verkeer en parkeren. Er werden suggesties gedaan voor de invulling van de plint, hoe we jongeren in de stad houden en het voorzieningenaanbod. Ook werden er ideeën gedeeld over hoe er meer groen in de binnenstad kan worden toegevoegd en hoe de Stadstuin beter benut kan worden. Inwoners maken zich zorgen over de parkeerdruk, vooral op piekmomenten zoals het weekend en tijdens feestdagen. Tot slot uitten bewoners hun zorgen over de doorstroming van het verkeer wanneer de Duitslandlaan eenrichtingsverkeer wordt.

Bijeenkomst 4: Themabijeenkomst

Datum: 9 november 2022
Tijd: 19.00 – 21.30 uur
Locatie: De Kapelaan
Aantal aanmeldingen: 34, waarvan 4 raadsleden

Tijdens de Themabijeenkomst werd er over drie thema's gesproken: Verkeer en parkeren, Voorzieningen voor jongeren en de Stedenbouwkundige uitwerking van de Luxemburglaan e.o.. Deze thema's zijn bepaald n.a.v. het Wereldcafé. Bij het thema Verkeer en parkeren werd benoemd dat de parkeergarages nu onveilig zijn, door o.a. slechte verlichting. Ook zijn er niet genoeg betaalautomaten, waardoor opstoppingen ontstaan. Bewoners maken zich zorgen om de parkeerdruk wanneer er nieuwe woningen komen, wordt deze niet te hoog en is er nog wel plek voor bezoekers? Aan de tafel over voorzieningen voor jongeren zijn vooral ideeën bedacht en suggesties gedaan om jongeren in de stad te houden. Jongeren hebben vooral behoefte aan een plek voor 'urban culture': cultuur en sport. Mogelijke locaties hiervoor zijn aangedragen. Aan de thematafel over de stedenbouwkundige uitwerking van de Luxemburglaan e.o. is toelichting gegeven over de Hoogbouw Effect Rapportage. Bewoners konden al hun vragen stellen en de stedenbouwkundige van de gemeente, Foke de Jong, beantwoordde deze.

Reacties op opmerkingen en suggesties

1. Deelgebied specifiek

Algemene opmerkingen en vragen		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Wat verstaan we eigenlijk onder een achterkant?	Safari	Aan de achterkant zijn de achteringangen, bergingen en laad- en losplekken.
Wat verstaan we eigenlijk onder een voorkant?	Safari	De representatieve kant van een gebouw ligt aan een veelgebruikte openbare ruimte zoals een straat of plein. Aan de voorkant zijn (hoofd-)ingangen van woningen, en de etalages, balies van winkels en andere voorzieningen.
Mag er gebouwd worden wanneer er maar 9 meter zit tussen de bestaande bouw en de nieuwbouw? Opmerking: bij woonhuizen of lage appartementen (2-4 verdiepingen) is een straat van 9 meter breed gebruikelijk; bij woontorens van 12-40 meter levert een 9 meter brede straat een tunnel op. Nog afgezien van mogelijk gebrek aan zon in die straat, windoverlast, etc. Er zijn ernstige zorgen over zon, wind en privacy!	Safari	Het komt voor dat er 9 meter ruimte of minder tussen twee gebouwen is. Of dit wenselijk en aanvaardbaar is hangt af van de functie van (openbare) ruimte. Een (gewone) straat van 5 meter met aan beide zijdes 2 meter trottoir is bijvoorbeeld 9 meter breed.
Ik ben erg benieuwd naar de herontwikkeling van de passage. PingProperties lijkt goed te begrijpen wat er niet moet komen. Ik denk ook dat de passage een ander profiel moet hebben dan de rest van het Stadshart. Dus niet concurreren maar juist aanvullend met nieuwe functies. Alhoewel er 2 supermarkten in het Stadshart zitten is het misschien wel mogelijk in de sfeer van dagelijkse boodschappen iets toe te voegen aan het Stadshart. Zeker als er zoveel nieuwe woningbouw bijkomt.	Safari	Dank voor het meedenken. Wij zullen dit doorgeven aan de eigenaar. De gemeente is in gesprek met de eigenaar over de ontwikkelingen van de Stadshartpassage. Als er nieuws te melden is, zal de eigenaar eventueel samen met de gemeente u daarover informeren.
De illustratie van deelgebied 3 in de uitnodiging brengt niet het gehele gebied in kaart: zo is de bestaande parkeergarage P4, het bestaande gebouw Leliënborg aan de Duitslandlaan en het reeds vaststaande gebouw 70Lux wel in beeld gebracht, maar mis ik ons gebouw (het Noordwaarts) aan het Noordwaarts en de flat aan de Luxemburglaan (huisnummers 60-120). Ook die gebouwen spelen een rol bij de samenhang in het gebied. Kunnen deze alsnog in het beeld worden meegenomen?	Digitaal	De illustratie is inderdaad niet volledig. Wij nemen deze opmerking mee in het vervolgtraject en zullen dan zorgen voor een betere illustratie van het deelgebied.
Wordt het "kavelspoor" Luxemburglaan 1 (ABN) in de gebiedsvisie opnieuw bezien, c.q. vervalt dit en wordt de locatie alsnog bekeken in totale samenhang met het gebied?	Digitaal	In de visie Binnenstad 2040 staan de ruimtelijke uitgangspunten en kaders beschreven, deze Visie is in 2020 vastgesteld en daardoor zijn de oude uitgangspunten van Kavelspoor Luxemburglaan 1 uit 2017 niet meer geldig.

Verkeer en parkeren		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Verkeer en algemeen		
Zorg dat de toegangswegen niet worden geblokkeerd.	Wereldcafé	Dit is nader onderzocht in het verkeersonderzoek Binnenstad Zoetermeer. De conclusie van het onderzoek is dat de binnenstad bereikbaar blijft. Tijdens een van de bijeenkomsten is toegezegd dat we een proefopstelling zullen gaan doen. De gemeente zal dit meenemen in het vervolgtraject en u laten weten wanneer de proefopstelling wordt uitgevoerd.
Idee: stel het eenrichtingsverkeer van de Duitslandlaan een tijd op proef. Dus kijk een aantal weken welke effecten dit heeft. Neem daarna pas definitief een beslissing. Draai de richting dan van west naar oost, de stad uit. Dit samen met verkeer theater, Berlijnstraat, P-garage Duitslandlaan (krijgt deze ook meer uitvoeglenkte). Dan het tevens weer mogelijk maken dat verkeer, zijde Woonhart, op de Europaweg weer linksaf hetn Stadshart in kan naar de Luxemburglaan. Dus geen verkeer Stadshart uit via Luxemburglaan behalve richting westen, maar via Denemarkenlaan. Dit zou de Luxemburglaan niet groen maar wel rustiger maken door ontbreken verkeer richting Maximaplein. De Duitslandlaan dan logischer inrichten voor uitgaand verkeer.	Wereldcafé	We hebben hier veel reacties over ontvangen. Vanuit het programma Binnenstad zal een proefopstelling worden gedaan. Op basis van de reacties en de proefopstelling zullen we onderzoeken hoe we dit verder zullen inrichten en de resultaten daarvan nemen we mee in de uitwerking van de plannen. De bewoners zullen hierbij betrokken worden.
Als er nieuwbouw komt in de omgeving Luxemburglaan, waar moeten deze nieuwe bewoners dan parkeren? Op piekmomenten is het nu al (te) druk.	Wereldcafé	Voor alle nieuwbouw geldt dat het zich moet houden aan de geldende parkeernorm en dat de ontwikkelaar deze parkeerplaatsen moet maken. In principe mag de bestaande openbare ruimte niet daarvoor gebruikt worden. Dat betekent dat zij nieuwe parkeergarages moeten maken.
Maak de weg vanuit Leiden 60 km/u. Beperken snelheid ontmoedigt ook sluipverkeer van A4 naar A12. Maak bijvoorbeeld ook een paar "obstakels" in het wegprofiel om (toch) harder rijden te voorkomen. Misschien dan ook een snelheidscamera? Dat is sluipverkeer ontmoedigen.....	Wereldcafé	De weg naar Leiden valt buiten de scope van de Binnenstad en daarnaast is het een provinciale weg. Er wordt op dit moment een verkeerskundig onderzoek uitgevoerd naar de hoofdwegenstructuur van Zoetermeer. We nemen het mee in het overleg met de Provincie.
Maak vanaf de Luxemburglaan een groene wandelverbinding naar het stadshart.	Wereldcafé	Deze suggestie is onderdeel van de gewenste herontwikkeling van de openbare ruimte. We nemen dit mee in de gebiedsvisie.
Indien Luxemburglaan een groene singel en autovrij wordt gemaakt, en speciaal ingericht voor fietsers en voetgangers van en naar Stadshart en Woonhartcomplex, dan kunnen de autoverkeerslichten op de Europaweg van en naar Luxemburglaan worden verwijderd! De Duitslandlaan en Denemarkenlaan verwerken nu ook al de bulk aan autoverkeer naar de Europaweg richting Oost en West van de stad. Helaas zijn deze wegen in uw onderzoeken voor 30 kmu bestemd ten laste van substantieel toenemend verkeer op Luxemburglaan en Europaweg waar veel meer mensen wonen en te maken hebben met ernstige verkeersgeluidsoverlast en fijnstof.	Safari	Dit is nader onderzocht in het verkeersonderzoek Binnenstad Zoetermeer. De gemeente zal hierover nader in gesprek gaan met de bewoners. Wij informeren u wanneer we dit gesprek gaan voeren.

Voer veranderingen gefaseerd door. Mensen kunnen er dan aan wennen.	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie, hier houden we rekening mee.
Idee: kunnen jullie het eerste stukje Duitslandlaan tweerichtingsverkeer houden, zodat auto's nog rechtsaf kunnen. Ook beter voor trucks voor Stadstheater, onderschat deze qua aantal en omvang niet.	Themabijeenkomst	Dit zal nader worden onderzocht bij de verdere uitwerking van de plannen. Wij komen hierop terug.
De Luxemburglaan is nu al te druk. Bewoners rijden nu al om via de Duitslandlaan omdat dat sneller is.	Themabijeenkomst	Dit is nader onderzocht in het verkeersonderzoek Binnenstad Zoetermeer. De gemeente zal hierover nader in gesprek gaan met de bewoners. Wij informeren u wanneer we dit gesprek gaan voeren.
Maak de Duitslandlaan autovrij.	Wereldcafé	Dit is niet mogelijk vanwege de bereikbaarheid naar de Berlijnstraat, de parkeergarage en het stadstheater. In de gebiedsvisie nemen we de wens op om de Duitslandlaan eenrichtingsverkeer te maken en dat de auto te gast is op de Duitslandlaan.
Kan de tunnelbak een groene overkapping krijgen om geluidsoverlast en snelheid tegen te gaan? Wellicht voldoet een goedkopere lichtgewicht constructie met ontgassing/ventilatie en is deze beter haalbaar dan een sterke betonconstructie. Stalen liggers (mits beschermd tegen brand in de tunnelbak) zouden de tunnel moeten kunnen overbruggen. Een kunststof dak daarop zou kunnen voldoen.	Wereldcafé	Dank voor de suggestie. De tunnelbak van de Europaweg valt buiten het deelgebied. Wij zullen deze opmerking doorgeven aan de gebiedsmanager of de wijkregisseur.
Gebruik lege parkeerdekken voor de opwek van zonne-energie of voor groene daken. VVE Noordwaarts heeft een opzet beschikbaar voor het overkappen van de bovenste laag van parkeergarages en zonnepanelen, voor de bovenste twee parkeerdekken van parkeergarage P4 (die eigendom zijn van VVE Noordwaarts).	Themabijeenkomst	In de visie Binnenstad 2040 is het benutten van de daken en lege parkeerdekken opgenomen. Er is een werkgroep van het programma Binnenstad bezig om verder onderzoek te doen. De gemeente zal met de VVE Noordwaarts in gesprek gaan over de ideeën die zij hebben geopperd.

Parkeren en parkeervergunningen		
Waar moeten bezoekers (van toekomstige bewoners van de woontorens) parkeren? Dat is nu bij de Berlijnstraat, maar dat is nu al te vol. Denk ook aan mensen die minder mobiel zijn.	Wereldcafé	Voor alle nieuwbouw geldt dat het zich moet houden aan de geldende parkeernorm en dat er nieuwe parkeerplaatsen moeten komen. In principe mag de bestaande openbare ruimte niet daarvoor gebruikt worden. Dat betekent dat zij nieuwe parkeergarages moeten maken.
De parkeerdruk in de Berlijnstraat is hoog. Er is geen aparte parkeergarage -voor bewoners.	Themabijeenkomst	De toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van verdere uitwerking.
Er zijn veel slechte parkeergarages: er is weinig doorstroom, de verlichting is slecht, er zijn te weinig betaalautomaten. Bevorder het vooruit inparkeren, zorg voor betere doorstroming en verlichting en voor meer betaalautomaten. De verlichting bij de voetgangeringang van P4 is (na maanden) gerepareerd, dit terzijde. Ook duidelijker bewegwijzering verdient de aandacht.	Themabijeenkomst	Wij hebben gesprekken met de eigenaren van de parkeergarages. Deze punten nemen we mee in de gesprekken met de eigenaren.
Idee: extra etages op bestaande parkeergarages bouwen. Maar ook: de parkeergarages nu beter benutten.	Themabijeenkomst	In de projecten van de Binnenstad is de toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages een van de onderwerpen die we verder zullen uitwerken. De omwonenden zullen bij deze uitwerking betrokken worden.
Het parkeerdek van het woonhart wordt nu amper gebruikt. Benut deze beter, door bijv. mensen om te leiden. Dit is capaciteit die je kunt inzetten. Zet in op de verbinding tussen het woonhart en het stadshart.	Themabijeenkomst	In de projecten van de Binnenstad is de toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages een van de onderwerpen die we verder zullen uitwerken. De omwonenden zullen bij deze uitwerking betrokken worden.
Idee: bezoek buiten de stad laten parkeren. Suggestie: het is niet de bedoeling om bezoekers uit het Stadshart te weren. De opmerking bedoelde te zeggen dat bezoekers gestimuleerd kunnen worden buiten het Stadshart te parkeren bij een van de tramstations (wellicht zelfs gratis?) en met de tram naar het Stadshart te komen via de stations Stads Kantoor en Centrum West. Hiermee opstoppingen, piekbelastingen, geluids- en stofoverlast in het Stadshart terug te dringen.	Themabijeenkomst	Dit valt buiten het deelgebied, maar wij geven de suggestie door aan de betreffende afdeling. Vanuit het programma Binnenstad wordt inderdaad nagedacht over mobiliteitshubs.
In het weekend en 's avonds zijn vergunninghouders er vaak niet. Hierdoor zijn er vrije parkeerplaatsen.	Themabijeenkomst	De toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van verdere uitwerking.
Sommige mensen parkeren liever op de begane grond, omdat ze bijv. bang zijn om naar beneden te rijden of scherpe bochten in de parkeergarage te maken. Bied deze bezoekers het alternatief van parkeren bij een tramstation.	Themabijeenkomst	Dit nemen we mee in de gesprekken met de eigenaren van de parkeergarages.

Parkeerapp heeft voldoende minuten om gasten te ontvangen. Maar wat als er minder parkeerplaatsen voor gasten komen? Wat is dan nog de meerwaarde van de minuten voor bezoekers?	Themabijeenkomst	De toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van verdere uitwerking. Dit geldt ook voor het bezoekersparkeren.
De parkeerplaats op dit moment is een puinhoop.	Safari	Onduidelijk is welke parkeerplaats bedoeld wordt. In het algemeen wordt voor een heel gebied onderzocht waar verbeteringen mogelijk zijn.
De bewoners zelf mogen niet laden- en lossen en riskeren een bekeuring. Er zijn voortdurend conflicten met Handhaving. De ervaring is onredelijkheid en botheid, geen enkel begrip voor onze situatie.	Safari	Het laden en lossen wordt in het vervolgtraject meegenomen. De opmerkingen zullen worden doorgegeven aan de betreffende afdeling.
Na de komst van de jongerenwoningen aan de Europalaan is de parkeerdruk toegenomen.	Wereldcafé	De toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van verdere uitwerking. Wij nemen het parkeren mee in de deelgebiedsvisie.
Toegevoegd punt: Parkeren voor omwonenden en bezoekers op stille uren (bijvoorbeeld na 21.00 tot 07.00 uur). Enkele verdiepingen daarvoor gebruiken, overleg met / inbreng van de eigenaren.	Themabijeenkomst	De toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van verdere uitwerking.
Vrachtverkeer en laden en lossen		
Vrachtwagens (van bijv. de action) moeten een grote draai maken, dat gaat niet. Bij versmallen van de Luxemburglaan wordt dit probleem alleen maar groter.	Themabijeenkomst	Deze opmerking nemen wij mee in de uitwerking van de openbare ruimte rondom het Noordwaarts.
Zowel passerend als ladend/lossend vrachtverkeer beperkt de doorstroming in dit deelgebied.	Wereldcafé	Deze opmerking nemen wij mee in de uitwerking van de openbare ruimte rondom het Noordwaarts.
Bestemmingsverkeer (en ook vrachtverkeer) rijdt nu via Noordwaarts langs huidig parkeerdek ABN gebouw om voetgangersgebied centrum in te draaien/rijden.. Dit straatje heeft hier helemaal geen capaciteit toe en is eigenlijk te smal voor vrachtverkeer. Een andere manier is er nu niet. Suggestie: maak een directe toegang vanaf de Europawag, langs de fietsenstalling/recherchegebouw. In principe liggen in de berm van de Europaweg al "grastegels" om zo nodig zwaardere voertuigen en die van de hulpverleningsdiensten te laten inrijden. Benut dit meer en structureel.	Wereldcafé	Deze opmerking nemen wij mee in de uitwerking van de openbare ruimte rondom het Noordwaarts. De gemeente gaat hierover ook nog in gesprek met de bewoners.

Parkeergarage P4		
<p>Hoe zit het met de doorstroming als Duitslandlaan eenrichtingsverkeer wordt? Loopt nu al vast op piekmomenten bij het in- en uitrijden Luxemburglaan bij P4. Als gevolg hiervan kunnen abonneementhouders de garage niet inrijden, ook al zijn de gereserveerde plekken (bovenste 3 verdiepingen) nog vrij. Verkeer Stadshart uit via Luxemburglaan rechtsaf naar Maximaplein heeft slechts capaciteit (ruimte) voor circa 5 auto's. Verkeer centrum uit plus uitgaand verkeer P-4 leidt steeds weer tot opstoppingen.</p>	Wereldcafé	Bij de safari hebben we gezien dat de situatie moet worden verbeterd. De toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van verdere uitwerking. De gemeente gaat hierover ook nog in gesprek met de bewoners.
<p>Het verkeer moet beter omgeleid worden, bijvoorbeeld door aan te geven als P4 vol is, auto's dan kunnen parkeren op een andere locatie in de buurt.</p>	Wereldcafé	Een dynamisch parkeerverwijssysteem kan een oplossing zijn. Dit moet verder onderzocht worden.
<p>Aan de parkeergarage P4 een "bypass"/oprit naar de 1e verdieping aan de achterkant bouwen voor de bewoners zodat men niet in de rij hoeft te wachten tot men de eigen auto op de eigen parkeerplek kan parkeren. De VvE heeft eerder een voorstel gedaan het probleem op te lossen. Het voorstel is 3 rijrichtingen: in/uit P-4 openbaar, en IN voor bewoners/eigenaars Noordwaarts/abonneementhouders.</p>	Safari	Het wordt in het vervolgtraject meegenomen en zal worden besproken met de eigenaar van de parkeergarage.
<p>Spitstijden (zoals weekenden en feestdagen) zijn erg druk. Je kunt dan in onderzoeken niet uitgaan van gemiddelden. In het weekend kun je de parkeergarage P4 niet uit of in.</p>	Themabijeenkomst	In het onderzoek wordt niet uitgegaan van gemiddelden, maar er is in een representatieve tijd gemeten.
<p>Parkeergarage P4 is opgenomen in voornoemde illustratie. Het is een bestaand gebouw en de vraag is wat de rol daarvan in de gebiedsvisie is. Wellicht omdat in de Visie Binnenstad 2040, ondanks onze opmerkingen daarover, nog steeds sprake is van een groen dak, zonnepanelen of dergelijke? Wij wijzen er op dat de bovenste twee lagen van de garage volledig eigendom zijn van onze VvE en derden daar niet over gaan.</p>	Digitaal en safari	Dank voor de informatie. Groene daken zijn enkel een ambitie in het visiedocument. De haalbaarheid hiervan is afhankelijk van medewerking van eigenaren.
<p>Bezetting parkeergarage Luxemburglaan is niet groot. Bovenste verdiepingen staan vaak leeg. Op piekmomenten (drukte Stadshart, weekend en met kerst) is het wel druk en hebben bewoners moeite om bij hun parkeerplek te komen.</p>	Safari	Dit nemen we mee in de gesprekken met de eigenaren van de parkeergarages.

Fietsen		
Er staan veel slingerende fietsen voor de deur van het Noordwaarts. Deze fietsen staan er doorgaans weken lang, en dat nog onder het bord waarop het verbod tot stallen uitgebreid wordt beschreven. Pas als wij weer eens aan de bel trekken bij Handhaving, volgt actie. Dit dient structureel te gebeuren. Verordening is één, handhaven is twee!	Safari	We nemen het mee als actiepunt door dit door te geven aan de betreffende afdeling.
Door de locatie van de huidige fietsenstalling vrij te spelen zal de achterstraat langs de parkeergarage ook minder een naargeestig steegje zijn. Je kunt je trouwens afvragen waarom de bevoorrading via deze route moet en niet anders opgelost kan worden.	Safari	Deze opmerking nemen wij mee in de uitwerking van de openbare ruimte rondom het Noordwaarts.
Let op de fietsers in de Duitslandlaan. Het moet wel veilig blijven.	Wereldcafé	Het wordt in het vervolgtraject meegenomen. De voetganger en fietser zijn belangrijke gebruikers van de binnenstad.
De noord-zuidverbinding in Zoetermeer met de fiets kan beter.	Wereldcafé	Dank voor de suggestie. Dit valt buiten de scope van dit deelgebied, maar wij geven dit door aan de gebiedsmanager en de betreffende afdeling.
(Mobilitie)hubs en deelmobiliteit		
Maak verkeershubs aan de rand van de stad. Ook voor pakketdiensten. Hierboven staat al de suggestie voor verkeershubs, om piekbelasting, etc. te voorkomen. Hieronder is al de suggestie gedaan om óf in het winkelgebied óf in een van de nieuwe plinten, een afhaalcentrum voor pakketten in te richten. Cruciaal hierbij is een goede mogelijkheid voor koeriersdiensten om kort hun busjes te parkeren en voor afhalers om kort te parkeren. E.e.a. kan wellicht in overleg met de winkeliersvereniging of beleggers/ontwikkelaars ("nieuwe bestemming voor lege winkels") gerealiseerd worden. Bedoeld zijn hubs aan de rand van het Stadshart, niet aan de rand van de stad.	Safari	Dank voor de suggestie. Vanuit het programma Binnenstad wordt inderdaad nagedacht over mobiliteitshubs.
Idee: een pakjes/pakketwinkel in combinatie met een mobiliteitshub. Mensen kunnen daar dan hun pakketten ophalen. Suggestie: twee mobiliteits-hubs.	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. Wellicht kan dit een invulling voor de plinten zijn. Wij zullen dit met de initiatiefnemer bespreken. Of deze voorziening er komt is ook afhankelijk van pakketdiensten.
Logistiek (zoals geldauto's, bevoorrading, pakketdiensten etc) vergroot de parkeerdruk. Logistieke hubs buiten de stad kunnen een oplossing zijn. Ook deelmobiliteit kan een oplossing zijn (maar als de jongeren ouder(s) worden, hebben ze vaak wel een auto.	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. Vanuit het programma Binnenstad wordt inderdaad nagedacht over mobiliteitshubs.
Idee: maak van het parkeerterrein bij de Denemarkenlaan, dat vaak leeg is, een distributie hub. Vanaf daar kunnen dan elektrische karretjes winkels bevoorraden en pakketjes bezorgd worden. Dit scheelt in vrachtverkeer. Eén bij de Denemarkenlaan/Italiëlaan, en één bij Centrum West. Van twee kanten dus.	Wereldcafé	Dank voor de suggestie. De Denemarkenlaan is het volgende gebied waar de haalbaarheid van de ideeën uit de visie Binnenstad 2040 wordt onderzocht. Het deelgebied Centrum West maakt eveneens onderdeel uit van het programma Binnenstad en de haalbaarheid van een mogelijke ontwikkeling van dat gebied zal op een later moment worden onderzocht.

Groen en water		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Een aantal parkeerdaken zijn vaak leeg (een bewoner uit Noordwaarts kijkt hierop uit), kunnen deze niet vergroend worden of een rol spelen in klimaatadaptatie? Niet alleen de parkeerdaken/-dekken, maar zeker ook heel veel platte en lege daken. Er ligt een vermogen aan zonne-energie te wachten	Wereldcafé	De toekomstige parkeersituatie op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van verdere uitwerking. Vergroening en verduurzaming zijn hierbij een thema.
Een singel is mooi, maar dan moet de omgeving zich wel aanpassen. Als er rondom de singel vrachtverkeer rijdt, is dit niet uitnodigend.	Wereldcafé	Dat klopt. Bij de verdere uitwerking van de singel zal met de belanghebbenden aan de Duitslandlaan worden gesproken over de leveranciers van bijvoorbeeld het Stadstheater en de kantoren. De resultaten van die gesprekken worden meegenomen bij het ontwerp van de singel.
Een singel tpv de Duitslandlaan lijkt me een prima idee, alleen vraag ik mij af of hier veel leven zal zijn. De singel ligt aan de noordzijde van de nieuwe toren tpv de oude V&D, waardoor er veel schaduw zal zijn (groen zoveel mogelijk aan de noordzijde & water zoveel mogelijk aan de zuidzijde). Verder zal er dan ook iets gedaan moeten worden aan al het doorgaande verkeer door het stadshart (Luxemburglaan/Amsterdamstraat). Dit laatste geldt natuurlijk ook de Zuidflank Entree. Zie ook eerdere opmerkingen over de Duitslandlaan, bij Verkeer en Parkeren.	Safari	Het wordt in het vervoltraject meegenomen wanneer we een ontwerp voor de singel maken. De aanwezige kabels en leidingen in de Duitslandlaan spelen daarbij ook een rol. Het ontwerp zal te zijner tijd getoond worden aan de omwonenden en andere belanghebbenden.
Gebruik groen als geluidswering en voor schaduw en als recreatieve oplossing (stapstenen)	Wereldcafé	Dank voor het meedenken. Dit zal worden meegenomen bij het maken van het ontwerp voor het openbaar gebied.
Hoe maak je van de Duitslandlaan ook verblijfsgroen?	Wereldcafé	Aan de singel is een ruim talud, daar kunnen verblijfsplekken komen met bijvoorbeeld een bankje.
Hoe zit het met bomen? Blokkeren deze niet het uitzicht en waarom worden sommige bomen juist weggehaald? Waarom worden er geen smallere bomen bij het Noordwaarts geplaatst? Een al jaren slepend gebeuren. Is gevraagd om kleinere bomen, dan worden er om en om de grote bomen gekapt. Blijven diverse woningen 's zomers in het donker zitten	Wereldcafé	Dit onderwerp wordt in het vervoltraject meegenomen. De gemeente zal daarover nog in gesprek gaan met de bewoners.
Maak van gebied B Lux1 geen binnentuin, er is nu al geen zon en door de binnentuin krijg je vorming van mos.	Wereldcafé	Dank voor de suggestie. Er komt bij Luxemburglaan 1 geen binnentuin. De term binnentuin geldt voor de Stadstuin, omdat dit park begrensd wordt door de bebouwing van het Noordwaarts, de Europaweg, Luxemburglaan, Belgiëlaan en Warande.
Niveaunderschillen van watervallen geeft een aangenamer geluid. Geeft meer "demping".	Wereldcafé	Dank voor het meedenken. Dit zal worden meegenomen bij het maken van het ontwerp voor het openbaar gebied.

Hoe moet groen in de beperkte ruimte worden ingepast? Maak een mix van verschillende oplossingen in het groen. Plaats struiken en seizoensbloemen her en der bij het talud.	Wereldcafé	Groen kan in veel vormen en maten voorkomen, in groot (grote boom) tot klein (bloembak). We willen zo veel mogelijk en zo passend mogelijk groen toevoegen aan de openbare ruimte.
Stiltepark bij Noordwaarts: geef het park een meer open karakter met meer doorkijk. Nu is het een onveilige plek. Is het Stiltepark bij Noordwaarts niet ooit bedacht als groen stiltegebied in het overigens stenige Starthart? Het Stiltepark is qua inrichting op dit moment geen verblijfsplek; ook 's zomers z is dit park niet uitnodigend om er tijd door te brengen (stalen meubilair, stenige ondergrond, het plankier midden door het water heen heeft geen verblijfskwaliteit alleen doorgangswaarde, etc.	Wereldcafé	In de binnenstad is niet zozeer het doel om een open karakter te krijgen of behouden. We willen graag een bruisende binnenstad met mooie openbare ruimte die door veel mensen graag gebruikt gaat worden. De term Stiltepark is daarom al enkele jaren terug veranderd in Stadstuin, omdat dit beter past bij een binnenstad.
Aanvulling: Maak van het gebied Nederlandlaan een “familie- en jongeren-gebied”, met water, skatebaan, groen, zitjes, enz. Dit gebied is immers “naar buiten gericht”, want aan zuidzijde aan spoor. Maak van de noordzijde bebouwing Europaweg met kiosken een snack-, restaurant-, cafégebied en sluit aan op Woonhart. Meer publiek, meer licht, meer veiligheid. Dit alles met het idee het geluid aan de randen (plinten) van de stadshart-bebouwing te plaatsen, in plaats van op pleinen en in stiltepark. Aldus minder “geluidspiegel” en echo door bebouwing ingesloten gebieden. Resultaat: minder geluidsoverlast.	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. De functies van de beide deelgebieden moeten nog verder uitgewerkt worden. De uitwerking hangt ook af van de mogelijkheden om de plannen te realiseren.
Hoogbouw effecten en normen (1)		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
We willen o.a. weten wat de consequenties zijn van de bebouwing op de plaats van vh ABNAMRO, effect op uitzicht, nabijheid van dit gebouw, inzicht e.d. In hoeverre tast dit nieuwe gebouw de waarde van de appartementen aan de noordkant van het appartementengebouw aan het Noordwaarts aan(zijde Europaweg/fietsenstalling). Vraag is hoe het vervolgproces er uit ziet: activiteiten, planning, beslismomenten, positie en inbreng omwonenden, enz.	Digitaal en Themabijeenkomst	Dit zal worden meegenomen in het vervolgproces. De initiatiefnemer zal de benodigde onderzoeken moeten uitvoeren in het kader van het nieuwe bestemmingsplan en Hoogbouwtoets. Dat is nu nog niet aan de orde. Het vervolgproces zal duidelijk worden gecommuniceerd met de bewoners. U ontvangt daarover te zijner tijd bericht.
De woningen hebben allemaal een Panoramaraam (woonkamer) van waaruit men richting de Europaweg kan kijken. Er is nu voor bijna alle bewoners vrij uitzicht over het groene hart tot aan Leiden.	Safari	Dank voor de informatie. Dit nemen wij mee bij de uitwerking van de plannen. Het uitzicht zal veranderen, maar wat er verandert is nog niet bekend. Als er tekeningen zijn van het gebouw, zullen wij daarover met de omwonenden in gesprek gaan.

Het ABN-AMRO gebouw niet slopen, maar transformeren. Het gebouw in dezelfde stijl uitbouwen en transformeren tot woningen. Andere suggestie: het Videogame museum in dit gebouw vestigen. Dit zal het bezoek aan het Stadshart stimuleren. Let hierbij svp ook op het uitgangspunt dat de gemeente bij diverse andere vragen geeft: "We willen graag een bruisende binnenstad met mooie openbare ruimte die door veel mensen graag gebruikt gaat worden"	Safari	Dank voor de suggestie. Het is niet waarschijnlijk dat de eigenaar het gebouw zal behouden. Niet ieder kantoorgebouw is geschikt voor transformatie. Het is gekocht met het oog op sloop/nieuwbouw, omdat dit sinds 2018 de doelstelling is voor deze plek. Wel zal het gebouw tijdelijk verhuurd worden. Welk programma er wordt gerealiseerd, maakt onderdeel uit van de haalbaarheidsfase.
Hoogte nieuwbouw Luxemburglaan 1-15: de gemeente moet de mogelijkheden bekijken. De locatie heeft een hoogte categorie.	Safari	De locatie heeft momenteel hoogtecategorie 3, dat betekent tussen 18 en 40 meter hoog.
Idee nieuwbouw Luxemburglaan 1-15: de woningen trapeziumvormig bouwen. In een piramidevorm. Geen L- vorm. Het hoogste punt van het gebouw komt dan op de hoek van de Luxemburglaan. In de visie staat dat we plekken meer willen openen, maar op deze plekken wil je het juist dichtbouwen? Het wordt steenachtig. Het wordt een achterkant. De nieuwbouw van Luxemburglaan 1-15 moet iets zijn wat voor iedereen de minst slechte oplossing is. Zie onderstaand in volgende rubriek over "zichtlijn". Dat hoort bij dit item. In een overleg van gemeente, projectontwikkelaar en architect is hierover gesproken. Waarom niet deze zichtlijn (en uitzicht bewoners) open houden (max. ca. 6 meter tot hoek bestaande bouw) en dan bouw naar noord-oost oplopend tot een hoogste punt van mogelijk meer dan 40 meter om toch het gewenste volume te halen. Het hoger worden dan de vastgestelde 40 meter in de Visie Binnenstad moet dan toch zeker politiek (her)bespreekbaar zijn.	Safari	Dank voor de suggestie. De uitwerking van het gebouw zal worden meegenomen in het vervolgproces en in de vervolgesprekken met de VVE Noordwaarts. Als er tekeningen zijn van het gebouw, zullen wij daarover met de omwonenden in gesprek gaan.
Jongerenwoningen bouwen voor de parkeergarage P4 zodat je deze niet meer ziet.	Safari	Dank voor de suggestie. De bestaande situatie van P4 is een gegeven en er mag geen hinder ontstaan voor het in- en uitrijden van deze garage. Dit onderwerp zal nog nader worden besproken met de VVE Noordwaarts. Mogelijk biedt de herinrichting van het openbaar gebied een oplossing voor de situatie rondom P4.
Vanaf het Noordwaarts is er een zichtlijn richting de Europaweg. Let erop dat deze niet verloren gaat of een blokkade vormt wanneer er nieuw gebouwd gaat worden. Het gebouw zou bij kunnen dragen aan de versterking van de zichtlijn?	Safari	Dit is inderdaad een belangrijke zicht- en looplijn, die zoveel mogelijk in stand zal worden gehouden.
Hoe zit het met hittestress en wind? Kan de ontwikkelaar een windonderzoek uitvoeren?	Safari en Themabijeenkomst	Dit zal worden meegenomen in het vervolgproces, de initiatiefnemer zal de benodigde onderzoeken moeten uitvoeren in het kader van het nieuwe bestemmingsplan en Hoogbouwtoets. Hittestress is een onderwerp/probleem dat wordt meegenomen in het ontwerp van de openbare ruimte. Daar zal zoveel mogelijk ruimte komen voor groen en water.
Er is nu al veel last wind bij het bestaande gebouw. Wordt dit ook op straatniveau gemeten?	Themabijeenkomst	Dank voor de informatie en zal worden meegenomen in het vervolgproces (windonderzoek).

Hoogbouw effecten en normen (2)		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Het bouwen op een hoogte van 110m is niet opgenomen in het HER. Betekent dit dat 110m bouwen van de baan is of wat houden we aan?	Themabijeenkomst	Hoogbouw boven de 70 meter is volgens de visie Binnenstad 2040 niet aan de orde in deelgebied 3. Bouwen boven de 110 meter in de Binnenstad is niet opgenomen in de visie Binnenstad 2040.
Hoe verhoudt zich de bouw t.o.v. het geluid? Hoe ga je van tevoren geluid meten? Waarom is er in de media vaak ontheffing over geluidsnorm?	Themabijeenkomst	Voor geluid zijn wettelijke en gemeentelijke kaders van toepassing. Geluid bij nieuwbouw wordt gemeten op basis van modellen die landelijk worden toegepast. De toekomstige situatie wordt in dit model gezet. Dit is een specialisme waarvoor een geluidsadviseur nodig is om hier meer toelichting op te kunnen geven.
Hoe wordt er naar veiligheid gekeken t.o.v. de hoogtes? Niet alleen de hoogte(s), maar ook de afstanden. Te denken aan aspecten als risico calamiteiten, bereikbaarheid brandweer (werkruimte redvoertuigen), brandoverslag, vluchtwegen, enz.	Themabijeenkomst	Voor gebouwen gelden kaders m.b.t. veiligheid en bouwvoorschriften. Daar wordt op getoetst bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een gebouw. De Veiligheidsregio toetst plannen vanaf een bepaalde omvang. De genoemde veiligheidsaspecten komen daarbij aan de orde.
Hoe zit het met de gezondheid en fijnstof? Bij de Europalaan is dit heel belangrijk. Waar en hoe deze te meten, nu en in de toekomst? Welke waarden op welke locaties zijn er nu bekend, kunnen wij deze inzien/krijgen?	Themabijeenkomst	Voor de luchtkwaliteit zijn landelijke normen waar we ons als gemeente aan moeten houden. Over de metingen zal de gemeente in gesprek gaan met de bewoners.
Is er een sketch-up van de Binnenstad? Of alleen per project? Wat is het effect van nieuwbouw op bestaande bouw, als het gaat om zon/schaduw?	Themabijeenkomst	Dit zal worden meegenomen in het vervolgproces, de initiatiefnemer zal de benodigde onderzoeken moeten uitvoeren in het kader van het nieuwe bestemmingsplan en Hoogbouwtoets.
Waar is de samenhang en waarom is dit hier niet in opgenomen? Met samenhang wordt bedoeld het totaal (plaatje) aan nieuwbouw, bestaande bouw, verkeer, parkeren, groen, water, enz. Het een hangt vaak met het ander samen. Wat is b.v. de onderlinge invloed van een toren bij de Passage, 70Lux en ABN? Hoeveel meer bewoners, hoeveel meer verkeer, hoeveel meer energieverbruik (elektrische capaciteit), hoeveel meer uitstoot (door bouw, verkeer, bewoners)?	Themabijeenkomst	Aan de Visie Binnenstad 2040 is meerdere jaren gewerkt waarbij de samenhang tussen de verschillende plannen juist een van de onderwerpen is geweest die beoordeeld is door onder andere de stedenbouwkundige, ontwerper openbare ruimte, verkeerskundige, planoloog en andere deskundigen. Zonder de Visie Binnenstad 2040 kan de gemeente de samenhang tussen verschillende plannen minder goed bewaken. De gemeente zal met de VVE Noordwaarts in gesprek gaan over de specifieke vragen die zij hebben gesteld.
Wat als de norm niet gehaald wordt, wordt er dan niet gebouwd?	Themabijeenkomst	Dit zal worden meegenomen in het vervolgproces, de initiatiefnemer zal de benodigde onderzoeken moeten uitvoeren in het kader van het nieuwe bestemmingsplan en Hoogbouwtoets. Mocht er niet voldaan worden aan de norm, dan moet de ontwikkelaar de gebouwworm en/of de hoogte aanpassen.
Wordt er nog iets met de daken gedaan? Tip van bewoners om deze met groen te bedekken, aan te kleden en functioneel te maken.	Themabijeenkomst	Dit wordt meegenomen in het vervolgproces. Het vergroenen van daken is een ambitie binnen de Visie Binnenstad 2040.
Waarom hoog bouwen als je een open karakter in het gebied wilt? Er is meermalen gezegd (o.a. door de wethouder) dat de binnenstad nu alleen bereikbaar is als je je door een muur van hoogbouw (o.a. kantoren) heen loopt of rijdt. Als dit onwenselijk is, rijst toch echt de vraag waarom er aan de Europawegzijde nog méér hoogbouw moet komen?	Wereldcafé	In de binnenstad is niet zozeer het doel om een open karakter te krijgen of behouden. We willen graag een bruisende binnenstad met mooie openbare ruimte die door veel mensen graag gebruikt gaat worden.

Jongeren		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
De bewoners hebben last van de jeugd die in het park verblijft en geluidsoverlast veroorzaakt. Vanaf 20 uur houden de bewoners hun ramen dicht. In de avond is er geen handhaving aanwezig.	Safari	Dank voor de informatie. We geven het signaal af aan afdeling Veiligheid, vergunningen en handhaving.
Jongeren geven 's nachts overlast doordat deze rondhangen in de Stadstuin	Wereldcafé	Dank voor de informatie. We geven het signaal af aan afdeling Veiligheid, vergunningen en handhaving.
Levendige straat/plint (1)		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Toelichting nodig op het proces: hoe is er omgegaan met de kavelpaspoorten?	Wereldcafé	In de Visie Binnenstad 2040 staan de ruimtelijke uitgangspunten en kaders beschreven, deze Visie is in 2020 vastgesteld en daardoor zijn de oude uitgangspunten van Kavelpaspoort Luxemburglaan 1 uit 2017 niet meer geldig.
Er is wantrouwen: is het gesprek over de plint geen afleidingsmanoeuvre van de gemeente? Er is meer vertrouwen in woningen op de begane grond, ipv commerciële functies. Wij willen graag meedenken.	Wereldcafé	Wij willen graag met u in gesprek over de plinten, deze maken de levendige straat, en kan op veel verschillende manieren, hierover hebben we uw input nodig.
Hoe voorkom je leegstand? In Noordwaarts staan er ruimtes leeg onderin het gebouw. Ideeën voor invulling van deze ruimtes: atelier voor kunstenaars, een tandarts, buurthuis (met activiteiten voor ouderen), repair café, apotheek, fysio, parkeerplaatsen, muurschilderingen. Vooral geen kappers. Ook geen nagelstudio's, die zijn ook al in ruimte hoeveelheden in het Stadshart aanwezig. Verder: goede suggesties voor het plinten-beleid.	Wereldcafé	Dank voor de suggestie. De gemeente heeft een detailhandelnota vastgesteld in 2019 waar de ambities voor de binnenstad zijn opgenomen. De gemeente kan echter niet verbieden dat bepaalde ongewenste functies terugkomen in de nieuwe plinten. Wel kunnen wij de gegeven suggesties doorgeven aan de initiatiefnemers.
Er moet meer sociale veiligheid en verlichting in de binnenstad komen.	Wereldcafé	Dank voor de suggestie. De invulling van de plinten kan hieraan bijdragen.
Richt de Luxemburglaan in voor ouderen met een restaurant/speciaalzaak (zoals Het Hooze Veld in Wateringen); iets wat een buurtfunctie heeft. Ook een suggestie voor het plinten-beleid. Bedoeld is het Hoge Veld aan de Laan van Wateringseveld in Den Haag. Het gebouw is een zorg-/woongebouw, waaronder diverse voorzieningen, gerelateerd aan de functie van het gebouw. Zo is er een objectrestaurant voor de bewoners en bezoekers, een apotheek, een huisartsenpost, kinderdagverblijf e.d.	Wereldcafé	Dank voor de suggestie. Dit kan worden meegenomen bij de invulling van de plinten waar we graag met u over in gesprek gaan.
Kan de verbinding van het Noordwaarts met de Europaweg en De Leyens worden versterkt. Het verbeteren van de oversteekmogelijkheid over de Europaweg (= verbinding tussen De Leyens en Noordwaarts) is toch een speerpunt in de stedenbouwkundige plannen?	Safari	De verbinding tussen het Stadshart en het Woonhart is een onderdeel van de Visie Binnenstad 2040. De Luxemburglaan zal worden voorbereid op een betere verbinding, maar de verbinding zelf zal worden uitgewerkt als er concrete plannen zijn voor het Woonhart of als de Europaweg wordt heringericht.

Maak het park de Warande toegankelijker. De Warande maakt geen onderdeel uit van het deelgebied, maar er kan wel gekeken worden naar de verbindingen en deze versterken.	Safari	Dank voor de suggestie. Wij geven deze suggestie mee aan de gebiedsmanager en de wijkbeheerder.
De straat is tot aan de tafels van bij Daan levendig. Hierna is het doods en gebeurt er weinig. Mede daarom is het van belang om de zichtlijn aan het einde van Noordwaarts in stand te houden, het Stiltepark meer als verblijfsruimte in te richten en er tevens voor te zorgen dat het straatje rondom gebouw het Noordwaarts geen back-alley wordt.	Safari	Dank voor de informatie. De gemeente zal dit onderwerp nog nader bespreken met de VVE Noordwaarts als er ontwerpen zijn van het gebouw en de openbare ruimte.
Een foodcourt ontbreekt en het stadshartpassage is na 18.00u dicht. Dit zorgt voor een uitgestorven gebied.	Safari	Dank voor de informatie. Deze zullen wij doorgeven aan de eigenaar van de Stadshartpassage.
Levendige straat/plint (2)		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
De rand (Europaweg) van het Stadshart staat met de rug naar buiten toe. Looproutes, zichtlijnen sluiten niet of nauwelijks aan. Hoewel de bewoners klaagden over geluidsoverlast in het park, zou het volgens mij een verbetering zijn als Noordwaarts aansluit op de oversteekplaats vanaf het woonhart, door de ruimte van de bestaande fietsenstalling vrij te houden. De locatie van de huidige fietsenstalling zou dan op maaiveldniveau vrij moeten blijven (daarboven bouwen) en een nieuwe fietsenstalling zou over de Europaweg gemaakt kunnen worden. Door deze route echt door te trekken kan Noordwaarts ook veel minder een doodlopend eind zijn.	Safari	Dank voor de suggestie. Deze suggestie brengt hoge kosten met zich mee. Het is daarom niet erg waarschijnlijk dat deze suggestie wordt overgenomen.
Luxemburglaan: er is weinig positiefs over te melden. Een gebied waar mensen helemaal hun gang kunnen gaan; achterkant van de Luxemburglaan: parkeerterrein Berlijnstraat: hangjongeren, dealen, barbecueën op de openbare weg; loslopende honden (wat nog het minst vervelend is overigens), sleutelen aan auto's). Nu al teveel mensen op een kluitje. Ik hoop dat het een gebied wordt waar mensen zich prettig voelen, respect hebben voor elkaar en voor de omgeving.	Digitaal	We geven dit signaal af aan de afdeling Vergunningen, veiligheid en handhaving. Bij de uitwerking van het deelgebied is het inderdaad de bedoeling dat er meer "ogen op straat" komen door de toevoeging van functies in de plinten van de nieuwbouw.

Duurzaamheid o.a. energie en warmte		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Het complex aan het Noordwaarts wil verduurzamen (aardgas vrij) en meedoen met de WKO nieuwbouw Luxemburglaan 1-15 en 2-10.	Safari	Dit wordt doorgegeven aan de verantwoordelijke afdeling (programma Duurzaam en groen) en de ontwikkelaars in het gebied. De initiatiefnemer van de ABN AMRO-locatie denkt ook na of er mogelijkheden zijn om samen op te trekken. Wij komen op dit onderwerp terug bij de vervolggesprekken met de VVE Noordwaarts.
Hoe zit het met mijn zonnepanelen als de zon door hoogbouw wordt tegengehouden? Ik kan geen energie laden en kom dan mogelijk voor extra (hoge) kosten.	Themabijeenkomst	In de Hoogbouw Effect Rapportage komt bezonning aan de orde. Dit is niet zozeer bedoeld om te bepalen wat het effect is op bestaande zonnepanelen, maar uit de onderbouwing kan wel worden opgemaakt of er een effect is.
Project LUX70		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Zou de noordzijde van project LUX70 wat vriendelijker kunnen worden naar de bewoners van de Europaweg. In plaats van een betonnen massa als uitzicht?	Digitaal	De afwerking van de gevels hebben een metselwerk uitstraling, geen betonnen uitstraling. De bouwplannen van 70LUX zijn vergund. Er kan daarom niets meer aan het gebouw en de materialen worden veranderd.
Wordt in het project LUX70 rekening gehouden met een optimalisatie van de verbinding stadshart-woonhart?	Digitaal	In het kader van het project 70LUX is geen rekening gehouden met een optimalisatie van bestaande verbindingen tussen Stadshart-Woonhart. De verbinding is wel opgenomen in de Visie Binnenstad 2040. Het is de bedoeling dat de verbinding in de toekomst wordt verbeterd.
Blijven de aanwezige bomen gehandhaafd en hoe verhouden zich het handhaven van (bestaande) bomen tot de "twee uur zon-regel"?	Digitaal	Eerder dit jaar zijn op het binnenterrein Berlijnstraat enkele bomen gekapt in het kader van het project. Bomen die gekapt worden, moeten worden teruggebracht in de buurt van het bouwplan. Bij de inrichting van de Luxemburglaan wordt hier rekening mee gehouden.
Hoe gaat het fiets/loopverkeer van de Europaweg naar Stadshart vv geregeld worden?	Digitaal	Gedurende de periode van werkzaamheden tot aan start bouw en tijdens de bouw worden tijdelijke omleidingsroutes voor fietsers en voetgangers gemaakt. Op de website www.70lux.nl worden deze werkzaamheden gedurende de uitvoeringsperiode aangekondigd. Bij oplevering van het project zal de situatie voor fietsers en voetgangers niet anders zijn dan de bestaande situatie.
Wordt voor het project LUX70 geheid en zo ja hoe wordt mogelijke schade aan omliggende gebouwen voorkomen? In onze visie is het verplichten van schroefpalen ipv traditioneel heiwerk een punt. Gelet op de hoogte van de ontwerpen en dus de dito zwaardere fundering kun je eigenlijk alleen maar met schroefpalen schade en ernstige overlast voorkomen.	Digitaal	Ja, er wordt geheid. De aannemer zal bij de keuze van de heimethode rekening houden met schaderisico's voor omliggende gebouwen en infrastructuur. De aannemer dient zich te houden aan de normen voor trillinghinder en geluidshinder van de gemeente. Voordat de werkzaamheden starten wordt een vooropname (nulmeting) van de toestand van de gebouwen uitgevoerd.
Welke woningen worden gebouwd (huur en/of koop)?	Digitaal	Op de website www.70lux.nl kunnen impressies bekeken worden van het project. Daarnaast is het mogelijk dat u bij de Omgevingsbalie van de gemeente een afspraak maakt om bouwtekeningen in te zien behorende bij de verleende omgevingsvergunning. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar de website van de gemeente.

2. Deelgebied overstijgend

Algemene opmerkingen		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Sommige inwoners willen al vroeg in het proces betrokken worden, anderen pas wanneer er concrete plannen zijn waarop gereageerd kan worden.	Wereldcafé	De gemeente probeert een inschatting te maken wanneer het belangrijk is dat bewoners hun reactie geven. Dat zal altijd maatwerk zijn. Van belang is om cruciale data/gebeurtenissen/documenten zo vroeg mogelijk aan te kondigen, zodat bewoners kunnen beslissen aan te haken of te reageren.
Bewoners willen duidelijkheid wanneer ze terugkoppeling krijgen van wat er besproken is. Sfeerverslag/videoverslag voldoet niet; er is behoefte aan concretere verslaglegging (in het bijzonder van de zorgen en vragen n.a.v. de startbijeenkomst)	Wereldcafé	Op 23 november is een overzicht getoond van de gemaakte opmerkingen tijdens de bijeenkomsten. In dit overzicht zijn, zover mogelijk, de reacties/antwoorden worden geplaatst vanuit de gemeente. Dit overzicht is nu volledig van reacties van de gemeente voorzien.
Inwoners hebben het gevoel dat alles al bepaald is door de gemeente, waar kan nog écht over worden meegepraat?	Wereldcafé	In de Visie Binnenstad zijn een aantal uitgangspunten vastgelegd en deze Visie is in 2020 vastgesteld door de raad. Het doel van de buurtvisie is om te kijken of deze uitgangspunten (of en hoe) kunnen landen in haalbare plannen.
Wat is er gedaan met de ideeën n.a.v. de participatie in het park?	Wereldcafé	De participatie van centraal park is al in 2016 gestart en binnen dit project is een aantal keer teruggekoppeld wat gedaan is met de input. Dit is terug te vinden op www.zoetermeer.nl/centraalpark .
De opzet van het wereldcafé is veel beter dan de startbijeenkomst in het Stadstheater.	Wereldcafé	Dank voor het compliment! Wij hebben gezien dat aan tafels het gesprek beter is, er kan beter ingegaan worden op vragen en zorgen. Dat is minder het geval bij een plenaire bijeenkomst.
De gehele binnenstad is erg donker – kan dit anders?	Wereldcafé	Dit geven wij door aan de gebiedsmanager en de wijkregisseur. Deze vraag kan binnen dit traject niet direct worden beantwoord.
Kunnen er toiletten komen in de binnenstad? Dit zijn er nu echt te weinig.	Wereldcafé	Dit wordt meegenomen in de uitwerking/programma van de invulling van de plint. Wellicht dat daar ruimte is voor aanvullende toiletten. Dit signaal geven wij ook door aan de vastgoedeigenaren met het verzoek of zij hier wat mee kunnen doen.
De gehele binnenstad is erg glad – al beter dan eerst, maar kan dit anders?	Wereldcafé en Themabijeenkomst	Dit wordt meegenomen en neergelegd bij de afdeling stadsbeheer. Bij de uitvoering van bouwplannen wordt rekening gehouden met de meest geschikte steenkeuze waarbij ruwheid van de steen een van selectiecriteria is.

Verkeer en parkeren		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Laden en los-luw in de binnenstad.	Wereldcafé	Dit nemen wij niet mee in de gebiedsvisie, maar wij geven dit wel door aan de gebiedsmanager en de wijkregisseur. Dit wordt wel onderzocht in het programma Binnenstad. De winkels en voorzieningen hebben laad- en losplekken nodig, in het openbare ruimteplan zullen deze plekken zo goed mogelijk worden ingepast.
Kan de ouderenbus voor mobiliteit en tegengaan van eenzaamheid niet breder in de stad worden ingezet?	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. Wij geven deze vraag door aan de afdeling die zich bezig houdt met voorzieningen voor ouderen.
Hoe zit het met de enquête parkeren die in mei 2022 is gehouden? Kan hier uitspraak over worden gedaan?	Themabijeenkomst	Voor de gebiedsvisie is geen enquête gehouden. Waarschijnlijk wordt de enquête bedoeld die gehouden is voor het evalueren van de bezoekersregeling voor parkeren. De resultaten van die enquête zijn meegenomen bij het voorstel voor een nieuwe bezoekersregeling.
Hoe zit het met de Markt10 parkeergarage? Dit is toch heel onlogisch om verkeer naartoe te leiden als je in de visie minder auto's de stad in wil? Denk aan de aanrijdroutes.	Themabijeenkomst	Parkeren in de binnenstad voor bestemmingsverkeer (bewoners, ondernemers en bezoekers) blijft mogelijk. In de projectgroep van Markt 10 wordt opnieuw het mogelijke programma onderzocht, dus ook de parkeergarage. Het opnieuw formuleren van de uitgangspunten zal via participatie gaan plaats vinden.
Moeten de kosten voor de parkeergarage van Markt 10 niet aan alle omliggende projecten worden toegerekend?	Themabijeenkomst	In het algemeen zullen dit soort bovenplanse kosten toegerekend worden aan alle deelgebieden die hier profijt van hebben.
Wordt er rekening gehouden met de parkeerdruk n.a.v. de ontwikkelingen in de Entree?	Themabijeenkomst	Ja. Tussen het programma Binnenstad en het programma Entree vindt afstemming plaats over de verkeersmaatregelen en de gevolgen van de bouwplannen voor het parkeren en verkeer
Pak het parkeerprobleem integraal, voor de gehele binnenstad aan.	Wereldcafé	Het onderwerp Verkeer en parkeren zal inderdaad integraal en voor de hele binnenstad bekeken worden, zowel de analyse als de oplossingen.
Ambtenaren nemen veel parkeerplekken in gebruik.	Wereldcafé	In de laatste 2 jaar is het voor het grootste deel van de ambtenaren niet meer mogelijk met een vergunning in de nabijheid van het stadhuis te parkeren.
Parkeren bij de ING en het politiebureau is slecht geregeld. Bij de omzetting van kantoor naar jongerenwoningen is geen rekening gehouden met nieuwe parkeerplekken. Hoe kan dat?	Wereldcafé	De huidige en toekomstige parkeersituatie en parkeervergunningenbeleid op maaiveld en in de parkeergarages is onderwerp van onderzoek en verdere uitwerking.

Voorzieningen voor jongeren		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Er is niet genoeg onderwijs (HBO/MBO).	Themabijeenkomst	Of sprake is van een tekort aan MBO en HBO valt buiten de scope van dit traject. Om die reden wordt dit signaal doorgegeven aan de collega's van onderwijsbeleid.
Er moeten meer discotheken, feesten, ontspanning, jeugdthonken, een soos komen. Voor ontspanning, een stukje hulp, vermaak en tegen verveling.	Themabijeenkomst	Dit nemen we mee in de verdere uitwerking van de gebiedsvisie en het programma binnenstad. Daarnaast geven we dit signaal door aan de vastgoedeigenaren.
Streven moet zijn: in iedere wijk een jeugdhonk. Er zijn minder vrijwilligers omdat er minder jeugd is in de stad, maar de animo is er zeker. Als er meer vrijwilligers zouden zijn, zouden de jeugdhonken vaker en langer open kunnen. Voorzieningen voor jongeren zijn alleen succesvol als ze samen met jongeren worden ontwikkeld.	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We geven dit signaal af aan de afdeling Vrije Tijd (waar Jeugd onder valt).
Jongeren zijn de toekomst van de stad, daarom willen we ze behouden.	Themabijeenkomst	In het programma binnenstad wordt aandacht besteed aan voorzieningen voor jongeren.
Er is behoefte aan chill/hangplekken die samen met jongeren pragmatisch worden vormgegeven, dus geen kant-en-klare plek vanuit de gemeente. Samen opbouwen is belangrijk. Hoe dit er ongeveer uit moet zien: Niet in de buurt van bewoners, (deels) overdekt, genoeg prullenbakken en een plek waar dingen mogen (zoals een vuurtje stoken)	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We signaleren dit richting de gebiedsmanager Binnenstad en nemen dit mee in het vervolgproces.
Een plek waar wat te doen is, zoals (Vecht)sport, Streetart/kunst, Evenementen, Culturele activiteiten, Skatebaan, Gamenspelletjes spelen en Ruimte voor 'urban culture'/broedplaats waar je breed en laagdrempelig naartoe kunt	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We geven dit door aan de gebiedsmanager Binnenstad en nemen dit mee in het vervolgproces.
Mogelijke locaties om iets te doen voor jongeren: De oude brandweerkazerne, Onderlangs, Benut lege ruimtes, Parkeergarage Belgiëlaan, Op de hoek bij de afgebrande Intratuin, Passage ombouwen tot een groot jongerenhuis, Park bij Snowworld (daar is al een bikepark) en (voor) het Snookercentrum. Of maak ruimte in het nieuwe Central Park.	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We geven dit signaal af aan de afdeling Vrije Tijd (waar Jeugd onder valt). Een aantal genoemde locaties zijn niet van de gemeente waardoor we deze suggestie niet kunnen overnemen. Dit gaat bijvoorbeeld om de brandweerkazerne en de stadshartpassage.
Goede voorbeelden: HipHop huis Rotterdam, Biergarten Rotterdam, urban sport park Alphen a/d Rijn	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We geven deze tip door aan de verantwoordelijke die zich bezig houdt met voorzieningen voor jongeren binnen de gemeente Zoetermeer.
Voer een goede cultuuragenda in, en geef dit bekendheid (door bijvoorbeeld de reclamezuilen in de stad)	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We geven dit signaal af aan de afdeling Vrije Tijd (waar cultuur onder valt).
Doe iets aan de programmering van de Boerderij	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We geven dit signaal af aan de afdeling Vrije Tijd (waar Cultuur onder valt).
Voor een grote stad wordt er nog erg dorps gedacht in Zoetermeer	Themabijeenkomst	Dank voor de opmerking.
In het stiltepark zitten hangjongeren omdat het een plek is waar ze zich op hun gemak voelen, maar soms zorgt dat ook voor overlast.	Themabijeenkomst	Dank voor de suggestie. We geven het signaal af aan afdeling Veiligheid, vergunningen en handhaving.

Water en groen		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Groen wordt enorm gemist in de binnenstad, zoals bijv. bloembakken om lantaarnpalen zoals in Delft.	Wereldcafé	Dit nemen wij mee in de gebiedsvisie. Groen kan in veel vormen en maten voorkomen, in groot (grote boom) tot klein (bloembak). We willen zo veel mogelijk en zo passend mogelijk groen toevoegen aan de openbare ruimte. Door de constructie van het Stadshart met een onder- en bovenruimte zijn er betonnen dekken die beperkingen geven voor wat er aan groen kan worden gerealiseerd.
Straatgesprekken (voornamelijk met jongeren)		
Vraag of opmerking	Bijeenkomst	Antwoord
Veiligheid	Straatgesprekken	31 stemmen
Woningen	Straatgesprekken	25 stemmen
Natuur (bomen en water)	Straatgesprekken	23 stemmen
Winkels	Straatgesprekken	20 stemmen
Horeca en uitgaansgelegenheden	Straatgesprekken	18 stemmen
Ruimte voor activiteiten	Straatgesprekken	14 stemmen
Groene daken en gevels	Straatgesprekken	9 stemmen
Duurzaamheid	Straatgesprekken	8 stemmen
Parkeergelegenheid	Straatgesprekken	6 stemmen
Bereikbaarheid	Straatgesprekken	5 stemmen
Fietsenstallingen	Straatgesprekken	3 stemmen
De volgende punten worden gemist in de binnenstad: > Openbare en invalide toiletten > Speeltuin voor (jonge) kinderen en basketbalveld > Voorzieningen voor ouderen > Culturele of sportieve activiteiten > Kledingwinkels Zara en Bershka > Plekken om te studeren > Basisschool	Straatgesprekken	Wij geven dit door aan de gebiedsmanager of wijkregisseur. Verschillende onderwerpen zoals een basisschool, voorzieningen voor kinderen en plekken voor sportactiviteiten in de buitenruimte zijn als ambitie opgenomen in de Visie Binnenstad 2040. De punten worden dus meegenomen in het vervolgtraject van de ontwikkeling binnenstad.